

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โดยประชาชนลาว

ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับมารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โดยประชาชนลาว
2. เพื่อหาแนวทาง และดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ดำเนินการ 2 วงรอบ ดังนี้

วงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน

1.1 ศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาเกี่ยวกับมารยาทของ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสระแก้ว จังหวัด สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว โดยการสังเกต และศึกษาสภาพปัจจุบันจากข้อมูล สารสนเทศของทาง มหาวิทยาลัย

1.2 กำหนดแนวทางในการดำเนินงานพัฒนามารยาทของนักศึกษา ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ดังนี้

1) การประชุมระดมสมอง 2) การอบรม 3) การประชุมปฏิบัติการ 4) การสอนสอดแทรกในวิชาที่เรียน 5) การใช้เทคนิคการเสริมแรง และ 6) การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

1.3 วางแผนปฏิบัติการดำเนินงานพัฒนามารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสระแก้ว จังหวัด สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการ ทำแผนปฏิทินปฏิบัติการในหัวข้อดังต่อไปนี้

1) กำหนดวันประชุม 2) แต่งตั้งคำสั่งมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติงาน 3) การประสานงานพัสดุวิทยาลัยเพื่อจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ 4) การติดต่อประสานงาน วิทยากร 5) การจัดทำเอกสาร คู่มือนักศึกษา 6) การจัดกิจกรรมพัฒนามารยาทด้าน มารยาทในการพูด มารยาทในการฟัง มารยาทในการทำความเคารพ มารยาทในการเดิน มารยาทในการยืน และ มารยาทในการนั่ง มารยาทในการรับประทานอาหาร และ มารยาทในการต้อนรับแขก ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของทางมหาวิทยาลัย

1.4 การดำเนินการนิเทศติดตาม และประเมินผล

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ

2.1 เป็นการประชุมระดมสมองเพื่อวางแผน นิเทศติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงาน ระหว่างเดือนตุลาคม 2558 การปฏิบัติการในเดือนพฤศจิกายน 2558 และหลังการปฏิบัติการในเดือนธันวาคม 2558 โดยใช้เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ การสังเกต และบันทึกการประชุม

2.2 การอบรม เป็นการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับมารยาทแก่หัวหน้าห้องเรียน นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เพื่อการพัฒนา

มารยาทที่พึงประสงค์ โดยการใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบการประเมิน ความพึงพอใจ

2.3 ประชุมปฏิบัติการเป็นการมอบหมาย หน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการพัฒนามารยาทของนักศึกษา โดยใช้เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสังเกต และบันทึกการประชุม

2.4 การสอนสอดแทรกเรื่องมารยาทในวิชาเรียน ดำเนินการโดย อาจารย์ประจำวิชาทุกวิชา ด้วยวิธีการสอบถามและการสัมภาษณ์

2.5 การใช้เทคนิคการเสริมแรง โดยมีการยกย่องชมเชย มอบเกียรติบัตร ทำหนังสือถึงผู้ปกครองนักศึกษาที่เป็นต้นแบบด้านมารยาท ด้วยวิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์

2.6 ในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลแบ่งการนิเทศออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ และหลังการดำเนินการ โดยการสังเกตการสอบถาม การสัมภาษณ์ การประเมิน และบันทึกการประชุม

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์

3.1 สังเกตการณ์ดำเนินงานตามขั้นตอนที่วางไว้ในแต่ละกิจกรรม และผลการดำเนินงานตามโครงการ

3.2 นิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนา โดยการสังเกตผลของการพัฒนาในระหว่างการดำเนินงาน

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลกลับ

4.1 ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันประเมินผลการพัฒนาตามโครงการ และกิจกรรมที่กำหนดไว้

4.2 สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

วงรอบที่ 2

ในการดำเนินการในวงรอบที่ 1 พบปัญหาที่ต้องแก้ไขและดำเนินการจากการสะท้อนผล ได้นำเสนอให้ดำเนินการในวงรอบที่ 2 โดยผู้ร่วมวิจัยทุกคนสมัครและเต็มใจที่จะพัฒนาในวงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 14 - 31 ธันวาคม 2558 มีการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นวางแผน

ผู้ร่วมวิจัยมีการวางแผนก่อนการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 โดยการประชุมเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ มารยาทในการฟัง และมารยาทการรับประทานอาหาร เนื่องจากพฤติกรรมทั้ง 2 ด้าน ยังไม่มีผลการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ผู้ร่วมวิจัยจึงได้ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงต่อไป

2. ขั้นปฏิบัติการ

ได้ลงมือดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ เพื่อแก้ไขและพัฒนาในจุดที่เป็นปัญหา คือ ด้านมารยาทในการฟัง และมารยาทในการรับประทานอาหาร โดยมีการสรุปผลการดำเนินงานวิจัยในวงรอบที่ 2 ในวันที่ 11 - 31 ธันวาคม 2558

3. ขั้นการสังเกตการณ์

โดยการนิเทศติดตามผล และประเมินผลการดำเนินการพัฒนา มารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ โดยการสังเกต สอบถาม ซึ่งมีผลการพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นที่น่าพอใจ

4. ขั้นสะท้อนกลับ

ผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมเพื่อวิเคราะห์ผลการนิเทศติดตามผล ดำเนินการตามกิจกรรมและโครงการและสรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนามารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สรุปผลการวิจัยตามความมุ่งหมาย ได้ดังนี้

1. สภาพ และปัญหาการดำเนินการพัฒนา มารยาทของนักศึกษามหาวิทยาลัย สหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ก่อนการพัฒนาพบว่า สภาพ และปัญหา พบว่า นักศึกษาจำนวนหนึ่งมีพฤติกรรมแสดงมารยาทที่ไม่เหมาะสม คือมีพฤติกรรมไม่ฟังประสงค์ ได้แก่ เวลาพูดกับเพื่อนมักใช้คำที่ไม่สุภาพ

ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ชอบคุยส่งเสียงดังในขณะที่อยู่ในระหว่างการประชุม ไม่มีจิตสำนึกในการแสดงความเคารพ นักศึกษาเมื่อเดินกับผู้ใหญ่ ไม่เดินในอาการสำรวจ การยื่นเข้าแถวเคารพธงชาติมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง การนั่งเก้าอี้ต่อหน้าผู้ใหญ่ หรืออาจารย์ไม่อยู่ในอาการสำรวจ การรับประทานอาหารมีเสียงดัง ชอบลัดคิวในการเลือกซื้ออาหาร ส่วนการต้อนรับแขก นักศึกษามักปล่อยให้แขกอยู่ตามลำพัง ขาดการทักทาย หรือสนทนากับแขกในมหาวิทยาลัย หรืออยู่ที่บ้านของนักศึกษา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการมีมารยาทที่ไม่เหมาะสม แบ่งออกเป็น 4 ด้านได้แก่ 1) ปัจจัยนักศึกษา คือ การคบเพื่อน และบุคลิกภาพส่วนตัวด้านนิสัย และความรับผิดชอบของนักศึกษา 2) ปัจจัยทางมหาวิทยาลัย คือ บุคลิกภาพของอาจารย์ในการดูแลนักศึกษาไม่เหมือนกัน อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นบางคนเข้มงวดกวดขันต่อนักศึกษา เพื่อให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย แต่อีกหลายคนขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง 3) ปัจจัยทางครอบครัว คือ สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักศึกษาไม่ดี สถานที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อม ชุมชน สังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน 4) ปัจจัยด้านเพศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายมีมารยาทที่ไม่เหมาะสมมากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนระดับชั้นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและมีปัญหาทางมารยาทมากที่สุด พบว่า ระดับชั้นปีที่ 1 เพราะนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น และอยู่ในช่วงที่ปรับตัวในการเข้าสังคมในรั้วของมหาวิทยาลัย

2. แนวทางการดำเนินการพัฒนามารยาทของนักศึกษามหาวิทยาลัยสระบุรี
 นະເຂດ ເພື່ອການພັດທະນາແລະການແກ້ໄຂບັນຫາມາຍາທນັກສຶກສາທັງ 6 ດ້ານ ປະກອບດ້ວຍກຸລຸກຸດ 6 ກິດຈະກຳ ໄດ້ແກ້ 1) ການປະຊຸມຮ່ວມສມອນ 2) ການອບຮມ 3) ການປະຊຸມປຸກປັດທິການ 4) ການສອນສອດແທຣກໃນວິຊາທີ່ເຮືອນ 5) ການໃຊ້ເຕັກນິກການເສຣີມແຮງ ແລະ 6) ການນິເທດຕິດຕາມແລະປະເມີນຜູ້ ພົບວ່າ ຜູ້ວິຈັຍແລະຜູ້ຮ່ວມວິຈັຍໄດ້ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມຮ່ວມສມອນທັງກ່ອນການປຸກປັດທິການ ຮ່ວມການປຸກປັດທິການ ແລະຫຼັງການປຸກປັດທິການ ເພື່ອແລກປ່ຽນເຮືອນຮູ້ ຮ່ວມຄວາມຄິດເຫັນຮ່ວມກັນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາເພື່ອຫາແນວທາງໃນການພັດທະນານັກສຶກສາໃຫ້ມີພຸດທິກຣມທີ່ຟິງປະສະສັດ ໄດ້ຈັດປະຊຸມແລະອບຮມໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ້ນັກສຶກສາ ໂດຍຄະນະອາຈາຣຍ໌ໃນມາຫາວິທຍາລັຍ ໂດຍໃຊ້ຄາບເຄາຣພຣຸງຊາຕີ ແລະຄາບປະຊຸມຮ່ວມໃນວັນສຸກມີການອບຮມພັດທະນາມາຍາທນັກສຶກສາໃນຄາບອບຮມຄຸນຣຸຣມຈຣີຍຣຸຣມ ແລະເຮືອວິທຍາກຣກຣາຍນອກມາອບຮມໃຫ້ຄວາມຮູ້ເພີ່ມເຕີມ ມີການປະຊຸມປຸກປັດທິການເພື່ອທບທວນທບາທນ້າທີ່ທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂັ້ນຕອນກະບວນການແລະກິຈະກຣມ ດຳເນີນການທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ຂອຄວາມຮ່ວມມືອາຈາຣຍ໌ຜູ້ສອນປະຈຳວິຊາໃນໄດ້ຈັດກິຈະກຣມການສອນແທຣກເຣື່ອມາຍາທໃນວິຊາເຮືອນ ມີການນຳເຕັກນິກ ວິທີການ

ขั้นตอนการดำเนินการ การนิเทศติดตามผล ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานทุกกิจกรรมตามกลยุทธ์ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนามารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสระหวุ่นนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวงรอบ ที่ 1 พบว่า การดำเนินงานได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ทั้งหมด คือผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการพัฒนามารยาทโดยรวมอยู่ในระดับมากและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาในด้านต่างๆ ทั้ง 6 ด้านคือ มารยาทในการพูด มารยาทในการทำความเคารพ มารยาทในการเดิน มารยาทในการยืน และมารยาทในการนั่ง และมารยาทในการต้อนรับแขก กล่าวคือ นักศึกษามีมารยาทในการพูดที่ดีขึ้น ผู้พูดที่มีกริยาวาจาเรียบร้อย ท่าทางสง่างาม อ่อนโยน สุภาพหน้าตายิ้มแย้ม แจ่มใส ไม่ใช้ท่าทางประกอบคำพูดให้มากจนเกินไป ไม่ใช้คำพูดกระทบกระเทือนเปรียบเปรยผู้อื่น ไม่ใช้คำพูดที่เป็นการทักท้วงผู้อื่น ไม่ใช้คำพูดที่ซ้ำเติมขยายข้อบกพร่องของบุคคลใด บุคคลหนึ่ง ไม่ใช้คำพูดที่เยาะเย้ยถากถาง หรือให้ร้ายป้ายสีผู้อื่น พูดในทางที่ดี ในการสนทนาไม่พูดแต่เรื่องของตนเองมีการเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นพูดบ้าง มารยาทในการทำความเคารพ นักศึกษามีการทำความเคารพที่เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล เช่น การคำนับ การประนมมือ การไหว้ และการกราบ มารยาทในการเดิน นักศึกษาเดินในลักษณะที่สุภาพ และมีมารยาท ตามแต่จะประเภทของการเดิน เช่น การเดินตามปกติ การเดินกับผู้ใหญ่ และการเดินเข้าสู่สถานที่ต่างๆ มารยาทในการยืน นักศึกษายืนได้อย่างสุภาพ และเหมาะสมกับกาลเทศะตามลักษณะการยืนในโอกาสต่างๆ เช่น การยืนตามลำพัง การยืนต่อหน้าผู้ใหญ่ การยืนเคารพธงชาติ และมารยาทในการนั่ง นักศึกษานั่งที่อยู่ในอาคารสำรวม เช่น การนั่งเก้าอี้ การนั่งพับเพียบ และการนั่งคุกเข่า ส่วนมารยาทในการต้อนรับแขก นักศึกษากล่าวทักทายแขก นั่งสนทนากับแขกได้ ไม่ปล่อยให้แขกนั่งตามลำพัง และสามารถหาน้ำดื่มให้แขกรับประทานได้ เป็นต้น ส่วนมารยาทที่มีค่าระดับน้อยได้แก่ มารยาทในการฟัง และมารยาทในการรับประทานอาหาร โดยสังเกตจากพฤติกรรมการฟังของนักศึกษา ในช่วงโม่งเรียน หรือการเข้าร่วมประชุม ยังมีการพูดคุยกันในเรื่องอื่น โดยไม่ตั้งใจฟังการบรรยายจากอาจารย์หรือวิทยากร เป็นต้น ส่วนมารยาทในการรับประทานอาหารซื้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การสนทนากับคนอื่นในขณะที่มีอาหารอยู่ในปาก ซึ่งเป็นระดับที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยในการประชุมร่วมกันกำหนด

เกณฑ์ผ่าน จึงต้องการและเต็มใจให้มีการพัฒนามารยาทในการฟัง และมารยาทในการรับประทานอาหารของนักศึกษา

ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ 2 หลังจากผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้พัฒนามารยาทในการฟังของนักศึกษาไม่ได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ทั้งหมด คือผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการพัฒนามารยาทในการฟัง และมารยาทในการรับประทานอาหาร โดยอยู่ในระดับมากที่สุดและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาที่ดีขึ้น โดยสังเกตจากพฤติกรรมการฟัง และมารยาทในการรับประทานอาหารของนักศึกษา ในช่วงโม่งเรียน หรือการเข้าร่วมประชุม ไม่มีการพูดคุยกันในเรื่องอื่น ตลอดจนโดยมีการตั้งใจฟังการบรรยายจากอาจารย์หรือวิทยากร เป็นต้น ส่วนมารยาทในการรับประทานอาหาร นักศึกษารู้จักการรอคิวในการเข้ารับประทานอาหาร การไม่ทำเสียงดังในขณะที่รับประทาน รู้มารยาทในการรับประทานอาหารในวงเลี้ยง ไม่ควรพูดในขณะที่มีอาหารอยู่ในปาก ซึ่งนักศึกษาสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการพัฒนามารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสรวงนนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามขั้นตอนการพัฒนามารยาทของนักศึกษา 6 ด้าน ด้วยกลยุทธ์ 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) การประชุมระดมสมอง 2) การอบรม 3) การประชุมปฏิบัติการ 4) การสอนสอดแทรกในวิชาเรียน 5) การใช้เทคนิคการเสริมแรง และ 6) การนิเทศติดตามและประเมินผล สรุปได้ว่าสามารถพัฒนากลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยทั้ง 12 คน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนามารยาทของนักศึกษาทั้ง 6 ด้าน อาจารย์ได้แนวทางการพัฒนามารยาทของนักศึกษา ส่งผลให้การพัฒนามารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสรวงนนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดำเนินไปอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ นักศึกษาได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของทางมหาวิทยาลัย และกระทรวงต้นสังกัด และส่งผลให้การดำเนินการพัฒนามารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสรวงนนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนามารยาทของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสรวงนนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย

ประชาชนลาว ปรากฏว่าได้มีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่าย คือ ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย วิทยากร อาจารย์ ผู้ปกครองนักศึกษา ผู้นำชุมชน คณะกรรมการนักศึกษา หัวหน้าห้อง และนักศึกษา ได้มีส่วนร่วมทำให้การวิจัยเพื่อพัฒนา มารยาทของนักศึกษา ดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินพัฒนามารยาทของนักศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว พบว่า มหาวิทยาลัยสะหวันนะเขต ยังไม่มีการนำเอาวิธีการพัฒนามารยาทของนักศึกษามา ใช้ในมหาวิทยาลัย อาจารย์ดูแลนักศึกษาไม่ทั่วถึง นักศึกษามีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น นักศึกษามีพฤติกรรมแสดงมารยาทที่ไม่เหมาะสม คือมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่เชื่อฟัง อาจารย์ ไม่มีจิตสำนึกในการทำความเคารพ ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน โดยการทำความเคารพยกมือไหว้ในขณะที่เดินสวนทางระหว่างอาจารย์ หรือเมื่อพบเห็นบุคคล ภายนอกที่เข้ามาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาไม่เคยยกมือไหว้ การใช้คำพูดที่ไม่สุภาพต่อผู้อื่นชอบพูดคุยกันในเรื่องอื่นอยู่ที่ประชุม นักศึกษาเมื่อเดินกับผู้ใหญ่ ไม่เดินในอาการสำรวจ การยื่นเข้าแถว เคารพธงชาติมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ไม่ถูกวิธี การนั่งเก้าอี้ต่อหน้าผู้ใหญ่หรืออาจารย์ไม่อยู่ในอาการสำรวจ มีการลัดคิวในการรับประทานอาหาร ขณะรับประทานอาหารมีเสียงดัง การรับแขกของนักศึกษา ขาดกล่าวคำทักทายแขก ปล่อยให้แขกอยู่ตามลำพัง ตลอดจนการ พูดกับกับแขก ผลสรุปคะแนนความประพฤติของนักศึกษาปีการศึกษา 2558 ร้อยละ 26.72 มีมารยาทที่ไม่เหมาะสม (รายงานสรุปคะแนนความประพฤติของนักศึกษา. 2557, หน้า 12) แต่จากข้อมูลสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสะหวันนะเขต โดยพื้นที่ของวิทยาลัย ตั้งอยู่บ้านนาแซง เมืองโกลสอนพมวิหาน มีชุมชนหลากหลาย จากต่างแขวง เนื่องจากเดินทางมาทำงานที่แขวงสะหวันนะเขต ตลอดจนนักศึกษาที่มาเรียนหนังสือได้มาเช่า ห้องพัก โดยมีหลากหลายภาษาหลากหลายวัฒนธรรม จากสภาพปัจจุบันพบว่าสถานะ ทางเศรษฐกิจครอบครัวของนักศึกษาไม่ค่อยดี สภาพแวดล้อม ชุมชน สังคม ที่อยู่อาศัย และวัฒนธรรมที่หลากหลายแตกต่างกัน จึงส่งผลต่อมารยาทของนักศึกษามีพฤติกรรมที่ แสดงออกของนักศึกษา ตลอดจนทั้งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยขาดการดูแลเอาใจใส่นักศึกษา อย่างจริงจังและเสมอต้นเสมอปลาย เนื่องจากจำนวนนักศึกษามีจำนวนมาก ในการ ดำเนินงานของอาจารย์ด้านระเบียบนักศึกษาไม่มีเอกภาพและแตกต่างกัน เพราะอาจารย์บาง คนเข้มงวดต่อนักศึกษาเพื่อให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย แต่ยังมี

อาจารย์อีกหลายคนปล่อยปะละเลย จึงส่งผลให้นักศึกษาขาดความตระหนักที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และบุคลิกภาพส่วนตัวของนักศึกษา เช่น นิสัย ความรับผิดชอบ และการคบหาเพื่อน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงและมีปัญหาด้านมารยาทในด้านต่างๆ

จากเหตุผลดังกล่าว นักศึกษาควรได้รับการปรับปรุงและแก้ไข โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้พัฒนามารยาทของนักศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของพระครูโสภาสวรินคุณ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร พบว่าปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคือ การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา 3 ด้านคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยตรงและด้านบูรณาการกับการดำเนินชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ นฤมล จามรี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน พบว่าขั้นตอนการสร้างความรู้ ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเมืองเชียงราย ได้จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ พรสวรรค์ วัฒนพุทรา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมมีมารยาทในชั้นเรียนดีขึ้น

นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมมีมารยาทในชั้นเรียนดีขึ้น

นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมมีมารยาทในชั้นเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ กำแพง จิตตะมาก (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ด้วยการสังเคราะห์แนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ 5 แนวทาง คือการพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้วยการใช้ตัวแบบที่ดี ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และด้วยการนำผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

2. แนวทางการพัฒนา มารยาทของนักศึกษาวิทยาลัยสหวันบริหารธุรกิจ แขวงสหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามแนวทางกลยุทธ์ในการพัฒนา 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) การประชุมระดมสมอง 2) การอบรม 3) การประชุมปฏิบัติการ 4) การสอนสอดแทรกในวิชาเรียน 5) การใช้เทคนิคการเสริมแรง และ 6) การนิเทศติดตาม และประเมินผล พบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมระดมสมองทั้ง ก่อนการปฏิบัติการ ระหว่างการปฏิบัติการ และหลังการปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็นร่วมกันในการแก้ไขปัญหา และหาแนวทางในการพัฒนานักศึกษา ให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จัดประชุมและอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาโดยคณะอาจารย์ ในวิทยาลัย พระสงฆ์ และวิทยากรภายนอก มีการประชุมปฏิบัติการเพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ และกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ขอความร่วมมืออาจารย์ผู้สอนประจำวิชา ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดกิจกรรมการสอนสอดแทรกเรื่องมารยาทในวิชาเรียน มีการ กำหนดเทคนิค วิธีการ ขั้นตอนการดำเนินการ การนิเทศติดตามผล ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ ร่วมกันนิเทศติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานทุกกิจกรรมตามกลยุทธ์ในการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ ระพีพรรณ ถานะताल (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาโครงการเสริมสร้างพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ของนักเรียน ผลการวิจัยสรุปดังนี้ ในการเสริมสร้างพฤติกรรมพึงประสงค์ของ นักเรียน พบว่า ชั้นวิเคราะห์และชี้ชัดปัญหามีพฤติกรรมที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือการแต่งกาย การเข้าแถว และการทิ้งขยะ สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ พระครู นิวิฐวิริยคุณ (ไปธาวิชัย) (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูและนักเรียนมีความเห็นว่าโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดลำพูน ดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียนในระดับมากที่สุด 4 วิธี ครูมีความเห็นว่า วิธีการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ของนักเรียน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
ควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนามารยาทของนักศึกษา วิทยาลัย
สหวันบริหารธุรกิจ แขวงสหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่าผู้วิจัย
และผู้ร่วมวิจัยได้มีการพัฒนามารยาทของนักศึกษาวิทยาลัยสหวันบริหารธุรกิจ ได้บรรลุ
ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนกลยุทธ์ที่วางไว้ โดยผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อ
การพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสามารถปรับเปลี่ยนในด้านต่างๆ ทั้ง 6 ด้านให้ดี
ยิ่งขึ้น กล่าวคือ 1) นักศึกษาใช้คำพูดที่สุภาพมากขึ้น 2) การพูดคุยกันในเรื่องอื่นอยู่ที่
ห้องเรียน หรือ ที่ประชุมลดน้อยลง 3) นักศึกษาเมื่อเดินกับผู้ใหญ่ ก็เดินในอากาสารวม 4)
การยื่นเข้าแถวเคารพธงชาติมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ถูกต้อง 5) การนั่งเก้าอี้ต่อหน้าผู้ใหญ่
หรืออาจารย์อยู่ในอากาสารวม 6) ขณะเดินไปและกลับจากวิทยาลัยนักศึกษาสามารถ
แสดงออกโดยการไหว้อาจารย์ทั้งก่อนและกลับจากวิทยาลัย โดยเฉพาะเมื่อพบบุคคล
ภายนอกเข้ามาวิทยาลัยนักศึกษาจะทำความเคารพ โดยการยกมือไหว้ด้วยความอ่อนน้อม
ถ่อมตน นักศึกษารุ่นน้องรู้จักไหว้รุ่นพี่ ทุกคนรู้จักให้เกียรติซึ่งกัน เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ
ศาสตราจารย์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักเรียน ตามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครองครูและนักเรียน 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครอง ครู และนักเรียน 3) จากการทดสอบสัดส่วนของความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่เป็น
จริงโดยภาพรวมของกลุ่ม ผู้ปกครองครูและนักเรียน พบว่าสัดส่วนความคิดเห็นแต่ละระดับ
ของทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการศึกษา
ของ วิวัฒนา สุวรรณไตรย์ และประยูร บุญใช้ (2549, บทคัดย่อ) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบ
กิจกรรมพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี)
การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) สร้างรูปแบบกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) 2) หาประสิทธิภาพของรูปแบบกิจกรรมของ
นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) โดยการนำรูปแบบกิจกรรมพัฒนาขึ้น
ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี)
โปรแกรมวิชาสังคมศึกษาเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักศึกษาก่อนและหลังเข้าร่วม
กิจกรรมและความอดทนของพฤติกรรมของนักศึกษาหลังร่วมกิจกรรมเป็นเวลา 2 สัปดาห์

และเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษา กลุ่มควบคุมซึ่งเป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาไทย ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) ประกอบด้วย

1.1 ระยะเสั่นฐาน เป็นการทำความรู้จักกับนักศึกษาและประเมินพฤติกรรมจริยธรรมก่อนการใช้รูปแบบกิจกรรมที่พัฒนา

1.2 ระยะพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม จำแนกออกเป็น 2 ระยะ คือการอบรมแบบเข้ม ใช้เวลา 3 วันๆละ 8 ชั่วโมงและกิจกรรมต่อเนื่องรายสัปดาห์ๆ ละ 2 ครั้งๆ ละ 2 ชั่วโมงเป็นเวลา 16 ชั่วโมง

1.3 ระยะติดตามผล เป็นระยะเวลาประเมินความคงทนหลังเข้าร่วมกิจกรรม 2 สัปดาห์

2. ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) สรุปได้ ดังนี้

2.1 นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ในภาพรวม และ 2 ด้านย่อย คือ ความเมตตากรุณา และด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านความมีระเบียบวินัยคะแนนพฤติกรรมไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกันกับนักศึกษาที่ไม่ได้ร่วมกิจกรรม

2.3 นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมระยะติดตามผลสูงกว่าคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมหลังการอบรมโดยรวมและ 2 ด้านย่อย คือ ความเมตตากรุณา และด้านความรับผิดชอบส่วนด้านความมีระเบียบวินัยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการค้นคว้าของสีปะเสิด แก้วบัวบาน (2555, : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยพัฒนามารยาทของนักศึกษาวิทยาลัยสหวันบริหารธุรกิจ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 1) ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับมารยาท ของนักศึกษา 2) หาแนวทางและดำเนินการพัฒนามารยาทของนักศึกษา และ 3) ติดตาม และประเมินผลการพัฒนามารยาทของนักศึกษา ในวิทยาลัยสหวันบริหารธุรกิจ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 20 คน คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา อาจารย์ ที่ปรึกษาประจำชั้น จำนวน 7

คน ตัวแทนคณะกรรมการ นักศึกษาได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง 6 คน และหัวหน้าห้อง
จำนวน 5 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 58 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเกต
แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินและแบบบันทึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางกลยุทธ์ในการพัฒนา
6 กิจกรรม ได้แก่ 1) การประชุมระดมสมอง 2) การอบรม 3) การประชุมปฏิบัติการ 4) การ
สอนสอดแทรกในวิชาที่เรียน 5) การใช้เทคนิคการเสริมแรง และ 6) การนิเทศติดตามและ
ประเมินผล เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีมารยาทในการพูด มารยาทในการฟัง มารยาทในการทำ
ความเคารพ มารยาทในการเดิน มารยาทในการยืน และมารยาทในการนั่ง ผลการวิจัยพบว่า
ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสามารถปรับเปลี่ยนใน
ด้านต่างๆ ทั้ง 8 ด้านให้ดีขึ้น กล่าวคือ 1) นักศึกษาใช้คำพูดที่สุภาพมากขึ้น 2) การ
พูดคุยกันในเรื่องอื่นอยู่ที่ห้องเรียน หรือ ที่ประชุมลดน้อยลง 3) นักศึกษาเมื่อเดินสวนกับ
ผู้ใหญ่ก็เดินในอาการสำรวม 4) การยืนเข้าแถวเคารพธงชาติมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ถูกต้อง
5) การนั่งเก้าอี้ต่อหน้าผู้ใหญ่หรืออาจารย์อยู่ในอาการสำรวม 6) ขณะเดินไปและกลับจาก
วิทยาลัยนักศึกษาสามารถแสดงออกโดยการไหว้อาจารย์ทั้งก่อนและกลับจากวิทยาลัย
ด้วยความกระตือรือร้นอย่างเต็มที่ 7) รู้จักการรอคอยในการรับประทานอาหารเช้า มีมารยาท
ที่ดีในการรับประทานอาหารเช้า และ 8) สามารถแสดงออกในการต้อนรับแขกตามประเพณี
วัฒนธรรมของชาติได้อย่าง น่าชื่นชม และเป็นแบบอย่างที่ดีได้

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้นำไปใช้สำหรับผู้เกี่ยวข้องและ
ผู้สนใจทั่วไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการทำกิจกรรม
ของอาจารย์ประจำวิชา และอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนา มารยาทเพราะ
นักศึกษาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของเยาวชนในการประพฤติปฏิบัติตน
 - 1.2 ควรมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนา มารยาทของนักศึกษา
อย่างสม่ำเสมอ
 - 1.3 มีการดำเนินการร่วมกันในการพัฒนา มารยาทของนักศึกษา
ระหว่าง สถาบันการศึกษา ครอบครัว และสังคม

1.4 อาจารย์ประจำวิชาควรจัดกิจกรรมการสอนสอดแทรกวัฒนธรรม
ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของชาติให้กับนักศึกษา และเยาวชน

1.5 นักศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒน
มารยาททางสังคมให้แก่อนุชนรุ่นใหม่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 หน่วยงานคุ้มครอง ดูแลนักศึกษาของมหาวิทยาลัยควรจัดโครงการ
และกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนามารยาทให้กับนักศึกษาทุกคณะ

2.2 ควรสนับสนุนให้องค์กรภาครัฐและเอกชน ชุมชน บ้าน วัด และ
สถาบันอุดมศึกษา มีความตระหนัก และร่วมมือกันปลูกฝังมารยาทในตนเองให้กับนักศึกษา
อย่างสม่ำเสมอ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี